

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:

Egész évre	14 frt	—	kr
Félévre	7	—	»
Negyedévre	3	»	30
Egy óra	1	»	20

Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Tisza Lajos-körút 73. sz. Reitzer-féle ház, földszint, hová a lap szerelmi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmenetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Hirdetéseket

és nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal mersekkelt aron vesz föl

Változott közszellem.

Budapest, nov. 13.

n—. A közigazgatási reform valószínűleg uralkodó eszmévé nőtte ki magát belpolitikánkban, mióta ezt gr. Szárány miniszterelnöki programjában ünnepélyesen proklamálta. Nyilvános életünknek alig van olyan tere, melyen a közfelfogás oly hatalmas előmenetelt tett volna, mint a közigazgatást érdeklő eszmék körül. Korábban csak néhány merész szellem bátorzkodott hangsúlyozni a közigazgatás államosítását s ma már egész vita támadt az eszme apasága iránt. A közszellem megváltozott áramlásának ezen figyelemreméltó jelensége némileg ama két görög városra emlékeztet, melyek ős időkben azon a tisztességen versenyeztek, hogy melyikben látta meg a napvilágot Iliasznak költője. Mindenestre jellemző dolog, hogy irányadó politikusaink számbavehető legnagyobb része e reform hive s pedig nemcsak a parlamentben, hanem a megyei életben is.

Hogy kié e reform eszméje, azon fölösleges vitázni, valamint bizonyos az, hogy a parlamenti rendszer negyvenes évekbeli uttörői, kik akkor már a modern állam szervező eszméinek hazánkban leendő átültetése mellett küzdöttek, előre látták azt is, hogy a felelős miniszteriumok új rendszere szükségessé fogja tenni a régi megyei közigazgatás rendszerének megváltoztatását. Ők voltak tehát ez eszmének is első propagálói s az 1867-ki kiegyezés óta a parlamentáris rendszer hiveinek kormánypárti s ellenzéki táborában mindig voltak ez eszmének hivei s megvalósításának szószólói.

Az is természetes, hogy ezen időtől fogva, mikor az új, modern Magyarország megalkotásának eszméi fölmerültek, egész máig, mikor a közvélemény a maga többségében az eszméket elfogadta, hosszabb időköznek kellett lefolyni. Hogy azonban a közvélemény átalakulásának folyamata oly sok idő alatt jutott el a megérésig, annak első sorban az 1849-ik rémitő katasztrófa volt az oka, mely modern állammá leendő átalakulási küzdelmei közt szakadt rá Magyarországra. S aztán az 1867. utáni korszak hírlapjai már csak azért sem fődözheték föl az állami közigazgatást, mert ezt a szabadságharc leverése után az abszolút osztrák kormány nálunk tényleg megvalósította. De éppen azért, mert a közigazgatási rendszer mint a gyűlölt idegen uralom és politikai el-

nyomás rendszere vált ismeretessé, aránylag hosszú idő kellett ahhoz, hogy a közvélemény a közigazgatási reform államosítási eszméjével megbarátkozzék. Azon állami közigazgatás, mely nálunk 1850. után uralkodott, az abszolút kormányzásnak, a reakciónak s a legnagyobb nemzeti elnyomatásnak együttes fogalmát képezte. Így nem csuda, hogy az alkotmány helyreállítása után huszonhárom év folyt el, míg végre az állami közigazgatás eszméje nyíltan és hátsó gondolat nélkül egy új kormány programjába fölvétetett és pedig mondhatni az ország közvéleményének általános helyeslésével. S az erre vonatkozó munkálatok a belügyminiszteriumban már nagyon előhaladtak, mert gr. Szárány miniszterelnök-belügyminiszter gr. Apponyi kérdésére pár nap előtt a képviselőházban egész határozottan kijelenté, hogy az állami közigazgatás behozatalára vonatkozó törvényjavaslatokat január hóban a képviselőház elé fogja terjeszteni.

Alig tette meg gr. Szárány e kijelentést, a szélsőbal két töredéke részéről azonnal megtörtént a hadizenet az eszme megvalósítása ellen. A reform barátait ez azonban nem ijesztette meg, mert még a legszélsőbb határig vitt parlamenti harcz is csak legfőlebb pár hónapra akaszthatja meg a közigazgatás államosítását, mely anélkül, hogy a megyei önkormányzatot megrovidítené, megadja az államnak azon befolyást az adminisztrációra, mely nélkül ez gyors, megbízható s az állam s nemzet céljainak megfelelő hosszas tapasztalás szerint nem lehet.

Beksics a közigazgatási reformról. A szabadelvű párt nagyhirű vezérpublicistájától egy terjedelmes, nagyjelentőségű új munka jelent meg a közhangulatot most foglalkoztató közigazgatási reformról.

Ha Beksics Gusztáv könyvet ír, az épp oly esemény az irodalomban, mint a politikában.

Most Beksicstől «Közigazgatásunk reformja és nemzeti politikánk» című könyv jelent meg, még pedig ezuttal saját neve s nem álnév alatt. Ez a könyv épp oly kevésbé röpirat, mint különböző álnevek alatt eddig megjelent munkái, melyek valóságos tudományos értékű tanulmányok a politikai tudományok egy-egy szakmájából s csak azért vették föl a röpirat könnyed és tetszetős formáját, a röpirat felületessége nélkül, hogy az eszméket és elveket a közönségnek oly körében is terjeszthessék, mely a par excellence tudományos munkáktól irtózik.

Röpirat jellegével — külső formája mellett — csak az ruházza föl Beksics most megjelent művét, hogy tárgya az aktuális politikai kér-

dések legfontosabbikát fejtegeti tudományos alapon s rendkívüli tudományos készséggel és apparátussal, és hogy hatással van magára az aktuális politikára.

Mindazok, kik a közel jövőben hivatva lesznek a nagy közigazgatási reform-campagneban résztvenni, sőt akik előreláthatólag hivatlanul részt fognak abban venni, azok is nagy hálával tartoznak Beksics Gusztáv most megjelent könyvéért, melyben esztendőnk komoly tanulmányaival anyagot, alapot és eszközöket szolgáltatott arra a szellemi harcra s a politikai atmosphaerát jó előre telítette az eszmék egész rajával.

Azoknak gondolatvilágát, kik a közigazgatás reformját illetőleg már bírnak saját eszmékkel, csak gazdagítani s mindenesetre tisztázni fogja Beksics könyve; azoknak pedig, akik nem az eszméknek termelésével, hanem csak terjesztésével foglalkoznak, bő szákmányul fog az szolgálai.

Mert Beksics nem azok közé a politikus írók közé tartozik, kik az irodalmat csak politikai eszközül tekintik; hanem azok közé az író politikusok közé, kik tisztán irodalmi és eszményi politikai célokra törnek.

Beksics nem hódol az elvek divatjának, de divatot és népszerűséget tud teremteni elveinek.

Célja nem az — mi sok politikusé — hogy az eszmék által önmagát érvényesítse a politikában, hanem az, hogy az eszméket juttassa diadalra.

Mindig ambitiosus, de mindig őnzetlen. Magasratörő, de nem előretörő. Fölfogásában practicus, de céljában idealis.

Ha ir, mindig benső szükségnek enged, s amit ír, mindig a közszükségnek felel meg.

Idealis és liberalis egyénisége teljesen ki-domborodik minden munkájában s nemcsak fölfogásában s eszmemenetében, de még a külső formában, a stylban is oly jellegzetesen érvényesül, hogy félre nem lehet ismerni.

A szépirodalmi styl formáinak és szépségeinek applicálása a politikai publicistikában senkinek sem sikerül oly nagy mértékben, mint neki. Világos, áttetsző s szabatos irányában gondolatai plaszticusan domborodnak ki, s a szónoki lelkesedés lendülete kiérzik minden sorából.

Beksics tulajdonképpen minden könyvében s így a mostaniban is ígat és propagál, de az agitatio rohanásában ráér meg is győzni olvasóit s az agitatorok pongyolaságába, felületességébe és phraseológiájába pillanatra sem süllyed.

Az ismeretek kiterjedt, széles basisára építi elveit s ha az actualis politikai kérdések, melyekhez könyvei kapcsolva vannak, már meg is lesznek oldva, könyvei elveszthetik actualitásukat, de értéküket soha.

Bizton el lehet mondani, hogy a közigazgatásról még oly munka nem jelent meg a magyar irodalomban, mint Beksics mostani műve, mely Európa összes közigazgatási rendszereit kifejlesztés teljes phasisában tárgyalva s a magyar közigazgatást történelmi alapjaitól a mai állapotokig hiven fejtegetve, a nemzetközi ismeretek gazdag tárházán keresztül szűri le annak a közigazgatási rendszernek tervezetét, mely a szerző fölfogása szerint mai adminisztrációnk helyére téve, hivatva volna a magyar nemzeti culturálisan teljes kiépítésére.

Beksicsnek célja, hogy a közigazgatás reformja egyenlően megvédje az egyén és az állam jogait s a közigazgatásnak utóbbi feladatát megkapóan fejtegeti abban a fejezetben, melyet mutatványul alább közlünk. Erős nemzeti érzés hatja át Beksicst s könyve a nemzeti politikának valóságos kávéja; de még a nemzeti áramlat által sem ragadtatja magát tulságba, történetirói magaslatra emelkedik s látnoki lélekkel látja a

késő kort, melyben a történetész épp úgy fog csodálkozni a ma élő nemzetek fölött, a nemzeti eszme okozta küzdelmek miatt, mint mi csodálkozunk a középkoron, vallási háborúi miatt.

Biztostájékoztatóval vezet Bekics könyve nemcsak a magyar, hanem majdnem az összes külföldi adminisztrációs rendszerek labirintusában; a legapróbb részletekig ismeri a szervezete minden fokát; de a külső formák ismerete mellett behatol azok szellemébe is; ki tudja válogatni valamennyiből, hogy mi az általános becsű, s gyakorlati értékű s mi a fölöslegessé vált történelmi czafrang, vagy mi a speciális nemzeti vonás; és pontosan határozza meg az állam és az autonómia határait egymás mellett, hogy ezek egymás ellen sohasem fordulhassanak.

Azok az eszmék, melyeket Bekics könyve fölvet, kétségkívül sokáig fogják foglalkoztatni a publicistákat s a parlamenti köröket s a könyv maga nagy mértékben hozzá fog járulni a közgazdaság reformjának helyes megoldásához.

Mi, akik az állami közgazdaság bevalótt hívei vagyunk, a legőszintébb örömmel üdvözljük pártunk kitűnő publicistáját monumentális művének megjelenésekor, mely, meg vagyunk győződve: eszméinek is, neki is diadalt szerez.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. 13-án.

Ülés kezdete 10 órákor.

Elnök: Péchy Tamás.

Jegyzők: Széll Akos, gr. Esterházy Kálmán, Balogh Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Szápáry Gyula gr., Wekerle Sándor, Baross Gábor, gr. Bethlen András.

A napirenden van a kereskedelmi tárcza költségvetése.

Darányi Ignác előadja az ipari és kereskedelmi célokra fölvetett első tétel, továbbá a külkereskedelmi célokra fölvetett második tétel átruházási joggal kéri meg-szavaztatni.

A ház megszavazza.

Az államvasutaknál

Darányi Ignác következő határozati javaslatot terjeszti elő: Felhatalmaztatik a kereskedelemügyi miniszter, hogy a m. k. államvasutak mentén emelendő irodai épületek, illetőleg tisztai és munkás lakházak kiépítésére az államvasutak nyugdíjintézetétől ötven év alatt törleszthető 3.200.000 forint terjedhető építési kölcsönt vegyen.

Harkányi Frigyes örömmel látja a magyar államvasutak fejlődését. Az osztrák-magyar államvasutak, Kaas Ivor báró tegnapi beszédére reflektálva, védelmébe veszi. A vasut Krassó-Szörényben szépen fejlődő ipart teremtettsé igényt tarthat a kormány támogatására.

Kaas Ivor br. elismeri, hogy az osztrák-magyar vasutnál javult a helyzet, de a társulat nem tett meg mindent, ami kötelessége lett volna. Nem létesítette azokat a reformokat, melyeket a kormány. Az ipar fejlesztése körül szerzett érdemeit elismeri, de az a kultúra, melyet terjesztett, nem magyar szellemű.

Harkányi Frigyes viszonzásáza után a tételt elfogadták.

Kun Miklós a komáromi vashid ügyében kér a minisztertől fölvilágosítást.

Baross Gábor azt a fölvilágosítást adja, hogy a komáromi hid közötti hidnak lesz építve, akképpen, hogy esetleg a helyi vasut Szőnyből átvethető legyen rajta. A hidépítést már a tavasszal megkezdik.

Ezután az összes tételeket vita nélkül elfogadták.

Következik a földmívelési tárcza költségvetése.

Dániel Ernő előadja ajánlja a költségvetés elfogadását.

Szalay Imre azt találja, hogy éppen a földmívelési miniszteriumban kevés a szakértelem, pedig ennél a tárczánál kellene leginkább. — Ennek oka az, hogy a földmívelési miniszteriumba jogvégezt embereket vesznek föl, de nem azt kö-

vetelik, hogy az akadémiát végzetek legyenek. Csak a két legújabb rendeletet hozza föl, melyeket nem szakemberek, de bürokraták fogalmaztak. Ilyen a vesszőforgalmi és a homok-kiserleti rendelet.

Szól a balatonmelléki telepítésről. Helyesnek tartja, hogy a Balaton zalai partján filloxera miatt tönkrement szőlőbirtokosokat Somogy homokján telepítik le. Ebből a szempontból örömmel üdvözlö a minisztert.

Az amerikai fajok termelésével mindaddig nem mehetünk előre, míg nincs megoldva az adaptáció kérdése. — E végből kísérletezésre ki kellene osztani különböző fajú szőlővesszőt a gazdaközönségnek.

Kifogásolja a gazdasági tudósítók működését, akik chablonok szerint dolgoznak, aratás előtt tele kürtölik a világot a nagy terméssel és ennek hatása alatt nyomást gyakorolnak a vásárlók s gazdaközönségre; csak aratás után derül ki, hogy a termés sokkal rosszabb, de a gazdak akkor már sokat veszítettek. (Helyeslés többfelől.)

A műbörgyártás ellen már többször fogadtott el a ház határozati javaslatot, azért nem ismétli, de ajánlja figyelmébe a miniszternek Baross példáját. (Helyeslés.)

Válly könnyűnek tartja a thecriákkal való gazdálkodást, de azok adnak tanácsot, a kik gyakorlatilag soha sem gazdálkodtak. A költségvetést kevésbé tartja javultnak; de azért elismeri, hogy javult. Az államegészségügyet agyonrendszabályozottnak tartja. A gazdasági egyletek segélyezésére legalább 100.000 forintot kellene fordítani. A földbirtokos osztály van minden osztály közt legsúlyosabban terhelve, pedig rajta nyugszik az egész ország, a földbirtokos osztály fenntartása közérdek. A költségvetést nem fogadja el.

Bethlen András gr. reflektál az előbbi szónokokra. A bor védelmére csak egy módot tud, ez a borgyártás feltölténi eltiltása. (Helyeslés.) Mielőtt azonban a törvényhozás elé lépne a kormány, szükséges lesz a szakértők meghallgatása. A költségvetés szük keretében is igyekszik a kormány az ország javának fejlesztésén; felhossa a kulturmérnök intézményt, a selyemtermelést, mely már másfél milliót hoz, a védőtáskát. Arra határozottan kell törekedni, hogy Magyarország vagyonosodását emeljük, mert Magyarország vagy vagyonos lesz, vagy nem lesz. Oly nehézségek gátolják azonban földművelési érdekeink fejlesztését, melyek nemzetközi jellegűek.

A mezőrendőri javaslatot szükségesnek tartja; de azt szervi kapcsolatba kell hozni az adminisztratív reformmal. A mezőrendőri törvény sikeres végrehajtására azonban külön kormányközvetek szükségesek, a központban olyanok, akik a vidéki viszonyokat ismerik. (Helyeslés.) A vidéken pedig olyanok, akik át vannak hatva a központi vezetés egységességének eszméjétől.

A telepítés kérdését igen fontosnak tartja. A legutóbb kiszakított állami birtokon nagyobb mérvű telepítéseket fog a kormány eszközölni.

A gyümölcsstermelés emelését az ország nagyobb részére akarja kiterjeszteni, a tapasztalt példák nyomán. (Helyeslés.)

A baromfitermesztés is olyan, mely a nép nagy rétegének nyújt állandó és biztos keresetet. (Helyeslés.)

A vízjogi törvény előmunkálatai is előrehaladott stádiumban vannak.

Az állategészségügy határozott javulást mutat. Az évekkel ezelőtt állandó marhavész már nem fordul elő.

Sajnos, hogy Erdély közgazdasági helyzete nem mutat föl olyan haladást, mint az kellene. E tekintetben segíteni fog a tarifareform is. Ő a maga részéről igyekszik fog, hogy életre hozhassa az ország rész a benne szunnyadó gazdasági erőket. (Helyeslés.)

Károlyi Sándor gróf helytelennek tartja a tervezett szőlő-szövetkezeteket, mert a szövetkezet elméletileg helyes volna, ha pénz állana mögötte. A védekezést teljes

erővel kívánna folytatni, nehogy egyik gazda védekezzék, a másik pedig közömbösen nézze pusztulását, ezzel tovább adva módot más gazdák pusztulására. A kormány sok mulasztást követett el. Szükséges lenne a vándorantatók szaporítása is.

A telepítéseket nagyban és következetesen kívánja, a telepítés minden chanceinak fölhasználásával, hogy sikere biztosítva legyen. (Helyeslés.) A telepítés által meg lehet akadályozni a kivándorlást. Különösen a székelyeket kellene letelepíteni a kincstári birtokokon, mert a székelyek közt van még túlnépesedés. De vigyázni kell, hogy újabb csángótelepítés ne váljék belőle. (Helyeslés balról.)

Bernáth Béla meg van győződve a miniszter jó akaratáról. A filloxera elleni védekezésben nagyobb akciót tart szükségesnek. A kormány e téren nyomott eszmékörben élt; bontakozzék ki végre belőle, hallgassa meg a nemzet ezreinek javvesztését, hozzon megmentésükre kellő áldozatot, kérje a kormány a háztól a költségeket, nem hiszi, hogy meg ne szavazza a nemzet képviselete.

Ülés vége 13¼ órákor.

H i r e k.

Határidő:

Nov. 15. Az ügyvédi kamara fegyelmi ülése d. n. 3 órákor.

Nov. 16. A polgári lányok bálja Gedónál.

Tiszti estélyek. November 18-án, december 7. és 31-én. 1891-ik év január 13-án, február 3-án, márczius 5-én és április 6-án a Tisza-szálló nagyertermében.

Nov. 22. Iparos-íjűság Katalin bálja a saját helyiségeiben.

Decz. 8. A szegedi dalárda III. köt. estélye a Tisza-szállóban.

— Személyi hírek. Ivánkovits János esperes-plebános, országgy. képviselő, tegnap Szegeden időzött. — Muskó Sándor, a szegedi kir. törvényszék elnöke, Makóra utazott a kir. járásbírósg ügykezelésének megvizsgálása végett. A vizsgálat, mely a miniszteri utasítás értelmében a legapróbb részletekre kiterjed, pár napot fog igénybe venni.

— Dobra került dominium. A Kárász-féle horgosi uradalom tegnap délből árverés útján eladott Ujhelyi Lipót csodálatos gyorsan meggyadagolt vásárhelyi bírlőnek és birtokosnak 445.001 forint. A bejelentett és kielégítésre váro követelések összege, kerek számban kifejezve, 400.000 frtra rugott. Az árverést Bodnár Imre szegedi kir. közjegyző vezette. Árverés alá került 2461 katasztrális hold a gazdasági épületekkel s a tisztai halászat jogával 369.420 frt 20 kr. kikialtási árban. Árverezőkül jelentkeztek: Lichtenberg Mór, Jenovai Imre (Magyar-Ittebéről), Ormódy Béla, Ujhelyi Lipót (H.-M.-Vásárhelyről), Reé Jenő (Féhermegyéből), Nyilassy Pál dr. ügyvéd, Gosztöny Mihály dr. ügyvéd (Budapestről), Szűcs Andor dr. ügyvéd (a Bécsi Boden-Credit képviseletében) és Reiner Ede dr. ügyvéd (Budapestről). A bánatpénzeket legnagyobb részben államkötvényekben s a pesti kereskedelmi bank leveleiben tették le; így történt, hogy csak a bánatpénz 200.000 frtra rugott. Az első ígéretet Ujhelyi Lipót tette 370.000 frttal s az utolsó előttit Ormódy Béla, 445.000 frtot ajánlván vételárul. Erre az összegre még 1 frtot Ujhelyi Lipót s miután több ígéret nem tétetett, Bodnár kir. közjegyző a horgosi uradalmat 445.001 frttal lentőtte Ujhelyi Lipót nevére. Eleinte ezreszekben történtek az ajánlatok, de Ujhelyi a maga egy frtos ajánlatával kibőltötte az összes pályázókat. Az árverési terem szuffolva volt s a licitáció állandóan izgatottságban tartotta a közönséget. Egy-két derűs jelenete is volt a szomorú aktusnak. Hanem a derűtség csak rövid ideig tartott s végképp eloszlott, mikor Bodnár közjegyző az eredményt kihirdette. A szegedi egyetlen ne-

mesi nagybirtokos uradalmának ezen más kézre való vándorlását senki sem éljezte meg.

— **Az Adamovics-féle sikkasztás.** A szomszédnak erről az évek óta égető bajáról h.-m.-vásárhelyi tudósítónk a következő újabb részleteket közli: Az adókönyvnek az elhalt Adamovics, volt adóügyi tanácsnok hamis bejegyzései folytán szükségessé vált leszámolása alkalmával, a pénzügyminiszterium a késedelmi kamatok leszámolását három évre visszamenőleg elrendelte. A város az így egyesek terhére írt 16,615 frt 72 kr. ellen fölterjesztéssel élt a miniszteriumhoz, honnan elutasító válasz érkezett. Majd ismételt fölterjesztést tett, miközben a pénzügyigazgatóság Kristó Lajos polgármester és Kis János adóügyi tanácsnok ellen a közigazgatási bizottságnál a felelősség kimondását kerelte. A közigazgatási bizottság nem tartotta a felelősséget kimondhatónak, mivel mulasztást ezen főbb tisztviselőknél nem látott. A miniszter azonban most, hogy a második fölterjesztést is elutasította, egyidejűleg a pénzügyigazgatóság főbebevezése folytán a felelősséget a nevezett tisztviselők ellen is kimondotta. H.-M.-Vásárhelyt nagy szenzációt okozott e hír s a hatóság az országgyűlés elé kívánja vinni ezen ominózus ügyet.

— **Diszes névünnepély.** Kis-zombori levelezőnk írja, hogy ott diszes ünnepély folyt le november 12-én, özv. Zombory Rónay Emilia, a környék egyik legtiszteltebb úrnőjének névnapja alkalmából. Rónay Emilia elnöke a kiszombori «Emilia» kisdédvónak s vöröskereszt-egyletnek s névnapja alkalmából ezek az egyetek valóságos kis ünnepséget rendeztek. Elnöknőjüknek diszes emléktárgyat nyújtottak át, egy ezüst tálcát, ezzel a felirattal: «A kiszombori vöröskereszt- és «Emilia» ovoda-egylet özv. Zombory Rónay Jánosné úrnőnek, hódolata jeléül, 1890. év november 12-én». Az emléktárgyat alkalmi beszéd kíséretében adták át, melyet Kayser Lajos plébános mondott, kiemelve az ünnepeltnek a jótékony és kisdédnevelés terén kifejtett nemes s tevékeny buzgóságát. — Az ünnepeltet üdvözltek még: a községi előjáróság, lelkeség, tantestület, az általa felállított «Emilia» ovoda növendékei övőjükkal, a kiszombori községi iskola növendékei, — továbbá Makó város polgármestere, Major Miklós és városi főügyésze, Bánffy Gyula s számosan helyből és vidékről. Az ünnepelt meghatottan köszönte meg a figyelmet és megemlékezést s biztosította a tisztelőket, hogy egyedüli örömet képezi a kisdédeknek ápolása és nevelése. A diszes névünnepélyen jelen voltak még: zombori Rónay Jenő kir. tanácsos Torontálmegye alispánja, az egész Rónay-család, br. Podmaniczky, br. Gerliczy Félix, dr. Papp Géza, Torontálmegye aljegyzője, a Blasskovits- és Kövér-család, br. Gerliczy Ferencz és neje, br. Fehérváry Irma és Olga, báró Bruxelles és leánya, Karagyorgyevits hg., gr. Hardek, gr. Bissingen Nándor, gr. Hareucourt, Damaszy Arzen földbirtokos, Eckhardt Oszkár és neje stb.

— **Távózó egyházgondnok.** Ráday Gedeon gróf, a békés-bánati református egyházmegyének, melyhez Szeged is tartozik, gondnoka, — mint lapunkat értesítik, — az egyházmegye ügyeinek vezetését, melyet tizenkét év óta ritka buzgalommal teljesít, vissza szándékozik lépni. A békés-bánati református egyházmegyében, — különösen a szegedi és vásárhelyi kerületben, mozgalom indult meg, mely mindent el fog követni, hogy Ráday Gedeon gróf az egyházmegye vezetését továbbra is megtartsa.

— **A roncsoló toroklob.** Mint h.-m.-vásárhelyi tudósítónk írja, a roncsoló toroklob oly óriási mértékben dühög

a szomszédban, hogy naponként 10–12 gyermeket követel áldozatul. Ennek dacára mint tudósítónk megjegyzi, a gyilkos járvány terjedésének megállítására alig történik odaát valami. Bámulatos ez a hideg vér, melylyel H.-M.-Vásárhelyt a járvány dühögését tekintik. A hatóság még annyit sem tesz, hogy költséget nem kimélve és teljes szigorral hajthatná végre legalább a desinfekciót mindazon helyeken, hol difteritiszben hal meg gyermek. A jó szomszéd a véstetjes járvány megállítására mindössze azt az óvintézkedést tette eddig, hogy valamennyi iskolát november hó 28-ig becsukott.

— **Bucusi estély.** Janky tábornok tiszteletere Aradon bucusu-estélyt rendeztek tegnap. A bucusu-lakomán, mely a «Fehér-Kereszt» disztermében volt megtartva, résztvett az aradi polgárság értelmiségén kívül az Aradon állomásozó teljes tisztikar. A Szegedre áthelyezett Janky tábornok holnap érkezik városunkba, melynek most már állandó lakója lesz.

— **Kitüntetett kereskedők.** Ő felsége a király az igazságügyminiszter előterjesztése folytán: Pollák Jakab kaposvári, Gallotsik Vilmos eperjesi és csanaki Jerfy Antal győri törvényszéki kereskedelmi ülnököknek a királyi kereskedelmi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Új adóösszeírás biztosok.** A folyó adóösszeírások ellenőrzésére kirendelt bizottsági tagok közül, mint említettük, egy nap heten köszöntek meg a kitüntetést, azért, mert az új szervezeti szabályzat szerint napidíj nem járna nekik. A tanács így új összeírás biztosokat kényszerült tegnap kinevezni: Bakacsi Mihály, Berta János, Gera István, Rácz József, Vőneki Pal és Dobó János törvényhatósági bizottsági tagok személyében. Nem hisszük, hogy ez a bizottság is kövesse az első hét városatyá követése nem méltó példáját. A törvényhatósági bizottsági tagság nem pusztán dekorum, viselőit a törvény is elvár bizonyos kötelezettségeket, minő az adóösszeírások ellenőrzése körül teljesített, bár igaz, hogy nem valami kellemes munka is.

— **Szegény tanulók segélyezése.** Tegnap délelőtt osztották ki a városi községi iskolákba járó szegény tanulók között téli csizmákat és cipőket. A rendelkezésre állott 800 forintból a belvárosi iskolából 40 fiú és 40 leány, a felsővárosi szegényből 25 fiú és 25 leány, a szállérből 25 fiú és 25 leány, alsóvárosiból 40 fiú, 40 leány, a rókusiból 25 fiú és 25 leány s a móraiából 25 fiú és 25 leány látott el jó erős új csizmával s cipővel, míg a tanyai iskolák szegény tanulói között a Kiss D. alaphól 20 tanuló nyer teljes öltözetet és körülbelül 80 kap lábbelit. — A város és a jölelki adakozóknak ezen adományokért senki sem nyilváníthatott volna őszintébb köszönetet, mint a mosolygó arcok, melyekkel a fölcsizmázott apróságok a kapott lábbelieket vitték haza.

— **A magyar sovínizmus.** Mi, szegediek, el lehetünk rá készülve, hogy a »Hofgeismar Zeitung« legközelebbi számában ugyancsak nekünk fog esni vastag sovínizmusunkért. Erre kilátásunk lehet a következő eset folytán: A szegedi tanács, mint több esetet felhoztunk rá, azt a dicseretes szokást követi, hogy a hozzá érkezett nem hivatalos megkereséseket, ha német nyelven szólnak, «ad acta» teszi, egyszerűen azért, mert Szegeden «niksz dajcs». Ily sorsra jutott legutóbb «Valter Voigt» kölni cég német nyelvű ajánlata is. A «sógora»-nak, úgy látszik, zokon esett a dolog s egy másik, nagyon udvarias, de szinte német levélben kéri a tanácsot, tudassa vele, hogy ugyancz a cég mennyit adott 1879-ben a szegedi vízkárosultaknak? A »Hofgeismar Zeitung«, amire a cég hivatkozik, 1879-ben közölte ugyan már a derék cég adományát is, de a tisztelt lap társ annyira kapós, hogy 1879. évi száma már mind elfogytak. Hanem a szegedi levéltárban egy példányának, ami a kölni adományokkal együtt érkezett, meg kell lennie. S a tanács nagyon lekötelezné stb.

— Bizonyos tehát, hogy a cég «sérlemét» a germán lapban fogja elpanaszolni a világnak egy végtelen megvető cikkben, melynek magva az lesz, hogy Szegednek jól esett annak idején annak a németnek adománya, kinek levelére most, rövid 10 év múlva, még csak nem is válaszol. És mily hálátlanság, mily sovínizmus ez! — De azért mégis «niksz dajcs» Szegeden, s úgy is van rendén!

— **Egy havi egészség.** Dr. Faragó Ödön, Szeged város tisztí főorvosa tegnap adta be havi jelentését a város októberi havi egészségügyi viszonyairól a közigazgatási bizottsághoz. A jelentés szerint Szegeden október hónap elég kedvező volt az általános egészségi állapot, ami főleg a halálesetek elég gyér számából következtethető. A betegségek közül a mult hónap is legjobban dühöngött a gyomor-és bélhurut, meg a tüdővész. Halált is ezek okoztak legtöbb esetben; tüdővészben ugyanis 20-an, gyomor és bélhurutban 51-en haltak el. A ragályos betegségek közül, de nem járványszerűleg, a vörheny és kanyaró lépett föl a felsővárosban és Rókuson. A népesedési mozgalom főbb adatai szerint különben, mint már lapunk közölte, Szeged lakossága születés folytán 101 egyénnel szaporodott a mult hónap. A 189 haláleset közül legtöbb (61) jutott az alsóvárosra, legkevesebb (4) pedig az I. kerületre; a tanyákon összevéve csak 11-en haltak el. Elszomorítólag nagy volt az öt éven alul elhaltak száma: teljes 57%. — Orvosrendőri hullavizsgálatot 1-et tartottak az egész hónapban; a külterületi orvosok a 18 piacvizsgálaton kívül 94 egészségügyi vizsgálatot tartottak a város különböző helyein. Ugyanők hetven szegény beteget gyógykezelték ingyen. Főlemlíti továbbá a jelentés, hogy az orvosi segély igénybe nem vétele miatt tíz esetben tartott vizsgálatot a rendőrség. — A köztisztaság októberben kielégítő volt, ami első et az idén. A közkörházban 4960 ápolási nap alatt 113 új beteggel együtt összesen 272 beteget gyógykezelték, kik közül erre a hóra 160 maradt kórházban. — A bábaképezde születési és nőgyógyászati osztályán 39 beteget ápoltak; az intézetben 1 fiú született halva, törvénytelen ágyból.

— **Nimródoknak.** A szegedi «Nimród» vadásztársaság igazgatója ez uton is értesíti a tagtársakat, hogy a dorosmai vadászterületen november hó 16-ik napjára kitűzött körvadászat a társulati vadőrök által beterjesztett nehézségek miatt elmarad. Helyette azonban ugyanazon napon a boszorkányszigeti hatyas-ballagatói és bodomi vadászterületen lesz társulati kör- és hajtóvadászat. Találkozás 9 órakor a Boszorkánysziget felső végén. A vadászat esetleges elmaradását az igazgató lakásán (Szegfu-utca 2-ik szám) kifüggesztendő értesítés fogja jelezni.

— **Sártenger.** Az ujon készült utcaí átjárókat tegnap vette át Magyar Endre városi osztálymérnök s a törvényhatósági bizottság egy kiküldött tagja, a vállalkozóktól. Ezen alkalomból újra időszereinek tartjuk helyet adni egy panasznak, mely élénken illusztrálhatja, mily nyomoruságos még mindig a gyalogközlekedés főleg a külvárosban. — A «Hétvezér» utcában mindjárt a második telek előtt térdig ér a sár; az emiatt szenvedő emberiség aztán hiába panaszkodván egy kis járdáért, többféle s igen eredeti módon segíti át magát a sártengeren. A többek közül: hogy apróságait a kisdédvóba járathassa, mindenikkel elküld egy szalasabb legényt, ez aztán a sártenger «partján» nyakába veszi az apró famulust s nyaktörő bukácsolás közt kísérti meg vele az átgázolást a tulsó partra. — A hétvezér-utcaiak közt, mint egyikük jelenti, élénk mozgalom indult meg az iránt, hogy a rendőrséget is meghívják gyönyörködni — az ilyen vakmerő kísérletekben.

— **Zsivány-fogdosás.** Az alsótanyai rablók bűncselekményeinek nyomozása alkalmával a szegedi rendőrség egész zsivány-

bandát fődözött föl. Ime, csak föl kellett fedezni a zsványok darázs-fészékét s egymásután kerülnek napvilágra a már-már homályba burkolt régi bűnök. Kézrekerülnek lassankint a tanya mákvirágai, akik északa szekéren járnak be a tanyaközüket s ahol csak lehet lopnak, rabolnak. A lopott tárgyakat a tanyai tolvajok szokása szerint elássák a földbe. A tegnap elfogott zsványok, Német Pikó János, Hunyadi Pál, Póré János és közös gazda-szonyuk: Mozancsik Jánosné. A szabadka-tompai tanyán laknak, onnan indulnak el a szegedi tanyákra s mint az eddigi vizsgálat kiderítette, sohasem tértek haza üres szekérrel. Annyit már is kivallottak, hogy Szerencsés Fekete János és Farkas József alsótanyai lakosokat, ők rabolták ki. Megtalálták elásva a rablott tárgyak egy részét. Ugy látszik, többen is vannak a zsványok. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Tanyai közbiztonság.** A tanyai közbiztonságra vonatkozólag mindenfelől az az egybehangzó panasz érkezik be a városba, hogy miserábilis. Az alsó- és felső-tanyán lakó 27,000 ember élet- és vagyonbiztonságára tizenennyolcz pusztázó örköd-nék föl, ha történetesen más egyéb szolgálat igénybe nem venné minden idejét. A pusztázók három-négy ember kivételével, ki vannak osztva, a tanyákon közigazgatási teendőket végező tisztviselők mellé. Örjáratot az óriási területen 5—6 ember teljesíthet. Ilyen silány viszonyok mellett nem csoda, ha napirenden vannak a lopások és betörések. A tolvajok vakmerősége nem kiméli már az iskolákat sem. Egyszer csak arra ébredünk, hogy a tanítókat is ellopkodják; megtörténhetik ez is, mert a közbiztonságra a tulságosan elfoglalt pusztázók helyett egyedül a tanyák komondorjai ügyelnek föl, természetesen kutya-módon örködnek a tanyára, leugatva boldogboldogtalant.

— **Gyászhir.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Özv. Fodor Józsefné szül. Szücs Julianna egy saját, mint lánya Julia férj. Dobos Gyuláné, egy veje Dobos Gyula nevében fájdalommal megtört szívvel jelenti a páratlan jószágú férj s a legjobb apának, Fodor József gözmalomtulajdonos és kereskedőnek f. évi november hó 13-án délután 2 óraker életének 63-ik, boldog házassága 34-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. évi november hó 15-én d. u. 3 óraker fognak a róm. kath. szertartás szerint a felső tiszparti 17. számú házból a felsővárosi Deszkás-temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-miséldozat f. évi november hó 15-én délelőtt 10 óraker fog a boldogult lelki üdvéért a felsővárosi templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Béke lengjen hamvai fölött! Szeged, 1890. évi november hó 14-én. A fentiekben kívül a mély bánatban osztoznak testvérei, sógorai, sógornői, egy számos rokonai s jóbarátai.

— **Kényszer-oltás.** A mult év október havától 1890. szeptember végéig beoltottak névsora tegnap került a tanács elé. Feltűnt, hogy a beoltásra kötelezettek közül nagyon sokan távol maradtak ezen, kissé kellemetlen-művelet alól. Ezekre nézve a tanács tegnap kimondotta a kényszer-oltást s a rendőrfőkapitányt fölhitte, hogy annak foganatosítását a belterületen azonnal, a külterületen pedig tavaszra rendelje el.

— **Egy bölc ember.** Belép a szegedi kirtörvényszéki pertárba egy vékony dongájú magas ember, félvállról penészes szegélyzetű esőköpeny fityeg le, ballában térdlen felül ér a bagaria-csizma, a jobb lábára pedig lyukas bakaczipó van huzva. Hideg tekintetű vel Szeles pertárnokra, de hát ki ütköznék meg ezen? Boldog arcokkal, epedő tekintetekkel senki sem keresi föl a törvényszéket.

A vékony, magas ember, amint ott állott Szeles pertárnok előtt, úgy nézett ki, mint valami gerenda. Fahangon szólt meg:

— Én vagyok Nagy Károly...

Szeles pertárnokot ez sem lepi meg. Végre is, mi különös van abban, hogy valakit, aki egyik lábán csizmát, másikon bakaczipót hord s amellett úgy néz, mintha keserű söt nyeldesne, Nagy Károlynak hívják.

— A való-ügyben jött. Jól teszi, ha ki-egyenliti.

— De nincs pénzem.

— Akkor minek jött?

Nagy Károly a bagaria-csizmás lábával tüzesen előrelépett és hadarva mondta:

— Minek? Hát nem hallották a hiremet? Én vagyok napkelet és napnyugat bölese. Mint ifjú, szerelmes voltam és csizmadia...

A pertárnok elápadt, hirtelen előrántotta valahonnan a paraplét s maga elé tartotta, de napkelet és napnyugat bölese nem rohant bele, hanem sarkon fordult s eltávozott.

— **Engedelmes utca.** A Kalvária-utca háztulajdonosainak már korábban meghagyta a tanács, hogy udvaraikról levezető csatornákat huzzanak az utcái kanálisokba. Nagy részük nem vette komolyan hamarjában a dolgot. A tanács aztán valamennyire bírságot rótt ki, de behajtása előtt két havi halasztást adott a makranczos házigazdáknak a «parancs» teljesítésére. A hosszas megfontolási idő hatott is, mert tegnap már minden muladékos háziur bejelentette, hogy «meghuzatja a kanálist».

— **Két lábú macska.** Nehéz az élet. Már a macskáknak is konkurrensé támad. Bár ezer fajta, ágas-bogas már a mai kereskedelem, egér-kereskedőről még nem hallott a világ. Ilyen is van már. Még pedig Szegeden. Ez is egy új szegedi specialitás. A macskák konkurrensa nem más, mint Koródi Vincze, aki folyton retteg a kanduroktól s általában igen jámbor ember. Hanem tegnap mégis bajba keveredett. Nem kandurokkal, hanem a rendőrökkel gyűlt meg a baja, az egérkereskedőre egy régebben elkövetett lopás bűne derült ki. Megtalálták nála a lopott tárgyat, egy száz frtos se-lyemkendőt is.

— **A vasuti balesetek meggátolása.** A kereskedelmi miniszter, mint már jelentettük, rendeletet bocsátott szét a hatóságokhoz, melyben figyelmüket föl hívja arra a tapasztalt tényre, hogy igen sok vasuti balesetet a legelőbb a pályára tévedt állatok okoztak s ennek a jövőben lehető meggátolása végett szigorú intézkedések tételére figyelmeztette őket. A városi tanács a miniszteri rendelet folytán tegnap üléséből föl hívta K a i n e r József rendőr-főkapitányt, hogy a lehető legszélesebb körben tegye közhírré, hogy a vasut mentén csak szigorú felügyelet alatt szabad ezentul legelgetni, nehogy a jószág a pályára föl mehesen s aki ezt elmulasztja, a legkeményebb büntetés alá esik.

— **Szeged gyomra.** A mult hóban a helyi fogyasztásra összesen 428 szarvas-marhát, meg 311 drb borjut vágtak le Szegeden. A levágott állatok egytől-egyig egészségesek voltak, a leggondosabb állatorvosi vizsgálat sem tudott elátni októberben egy klgr. húst sem.

— **Zsvány csemete.** Bukdácsolva ment az utcán az alig tizenöt éves fiú, nyakát vállai közé huzva, kezét a nadrág zsebének mélyébe sülyesztette s a fölig huzott fekete szálka alul, két sárgás fényű szem pislantott a mellette ballagó szuro-nyos börtönörre. A didergő kis rab részvétet keltett az utcán. Hanem ő nem sokat törődött a járó-kelőkkel. A kis rab Pollák József csongrádi fiú, összes csongrádi ismerőseit meglopta. A legutóbbi stiklje, egy 300 frtos betöréses lopás volt. Mikor észrevették a lopást, Pollák József már fürdőben mulatott egy kaszirnóval s szórta marékka a pénzt. A fizikót most Aszódra a javító intézetbe szállítják, ahol néhány évet fog tölteni.

— **Új menetjegy-iroda.** A m. államvasutak városi menetjegy-irodája ismét tulajdonost cserélt. Traub B. és Társa eddigi tulajdonostól Pártos Lajos ur vette át az iroda vezetését. Pártos Lajos urnak lapunk mai számában olvasható hirdetésére ezúttal is föl hívjuk olvasóink figyelmét.

S z i n h á z.

Vadorzók.

Az újabb német vigjáték-irodalomnak egyik legjelesebb terméke az a finom kis bohózat, melyet a szegedi közönség még a mult szezonról, a Náday vendéjátékai-ból ismer.

A tegnapi előadás egészben véve jól sikerült, gyorsan, összevágóan ment.

Réthey, Bódy, Sziklay, Arday Ida, Kükemezey Vilma és Fenyéri igen jó ensemblet képeztek.

Fóris pompás genre-alak volt.

Cserny Berta nem birt kellő melegséget önteni Emmy alakjába, pedig ez a nyiló bimbó csupa báj, csupa költészet és semmiesetre sem beszélhet olyan idegen-szerű tájszólással, mint ahogy tegnap személyesítője tette.

Ha valaki magyar színész né akar lenni, tanuljon meg hibátlanul magyarul.

A Cserny Berta kétségtelen szép művészi tehetségének teljes megérdemelt kifejtése előtt ez az egy kis akarat tal leküzdhető hiba a legnagyobb akadály.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Évadbírlét 44.

Havibírlét 14.

Pénteken, nov. 14-én

A cornevillei harangok.

Regényes operette 4 felvonásban. Írták: Clairville és Ch. Gabet. Fordította: Rákosi Jenő. Zenéjét szerzte: Robert Planquette.

Henri, cornevillei maquis	Juhász.
Gáspár, haszonbérő	Mezei.
A bírő	Fóris.
A jegyző	Váradi.
Foninard, írnok	Berenyi.
Grippard, írnok	Szilágyi.
Grenicheux	Hunn.
Germaine	Pourma H.
Serpolette, cseléd	K. Pálffy Nina.

Kezdeté 7 óraker

Holnap: Pünkösöd Florenczben.

A kávé ellen.

— Szerk. üzenet. —

A napokban a posta egy finom hajtású levélkét hozott, melyben egy szép kis asszonyka panaszkolja el a maga bajait következőképpen:

«Ha én egyszer már végre olyan igazi asszony tudnék lenni, mint a többi sok más, aki csak felényi ideje, hogy asszony s mégis sokkal jobban bevált, mint én. Oh, pedig benem is van jóakarát, de nincsen hozzá tehetségem. Hogy miért vagyok én más, mint a többiek, azt nem lehet csak egy pár sorral elmondani. Azt nem is lehet úgy elmondani, azt érezni kell, mint ahogy én érzem, hogy más vagyok, egészen más, mint a többiek, akik minden férfinak olyan nagyon tetszenek.

Például ki nem állhatom az uzsonnákat — s mennyire irigylem a többieket, akik olyan sügárzó arccal lépnek be — hogy szinte olvasni lehet szereikből az örömet egy boldog délután előérzetében; én pedig minden ilyen délután szerencsétlen vagyok.

Nem is lehet másképp. Képzelen csak magának egy fiatal asszonyt, aki örökké hallgatóra van kényszerítve. Ön kétkedően mosolyog? Lássá, pedig úgy van egész hosszú délutánokon, csak alig szölok egy-két szót. Miért? — Hát ez éppen a baj, hogy nem tudok miről beszélni. Ne nevésem, ki nem állhatom, ha engem nevetnek, inkább segítsen rajtam, mert már unom ezt a helyzetet. — Ön azt mondja, elsőbb tudnia kell, hogy hol a baj, akkor gyógyíthat csak! Igaza lehet, habár a mai világban nem divat és nem is kell mindent alaposan tudni, ugys lehet hozzá szólni.

De várjon csak. Hát nézze, hogy hiru nem vagyok, azt tudja már; s ahogy magamra nem sok gondot fordítok, úgy másra sem, nos hát honnan

tudjam én most, hogy föl illik-e a Gizinek a görög konty, vagy hogy Miczi milyen kihívó a gondor huncutkáival; meg hogy Irma mindig fekete szalagot köt a nyakára — milyen raffinéria — annál fehérebbnek látszik a bőre; — Ella a páholyban mindig párnát tétet az ülésére, hogy a dereka karcusága jól kilássék.

A biztosítom nem hosszú szüneteket kilehetne kézimunkával tölteni, de én nem bírok dolgozni, örökig elülhetek semmit téve, de kézi munka mellett öt percig sincs türelmem, nem tudok gondolkozni, minden öltéssel egy-egy gondolatot képezek lekötni s minden új szál új eszme — s mire észreveszem, egy összekuszált színvegyűlök az egész szép tablier.

— És az uzsonna, — oh kávé te vagy a kutfje minden bánatomnak! nem bírom meginni. — Majdnem sírok mérgemben, látva a nagy élvezettől fölhevült arcokat, hallgatva a kéjesen szűrő ajkak zenéjét, — s én ott ülök össze szorított ajkakkal s úgy el vagyok keseredve, hogy a többi sok jóból sem bírok enni semmit. Uzsonna után jön az igazi terefe.

— Mit szól hozzá?

— Ugy-e önnek is föltűnt?

— Én nem akarok indíscrét lenni, de ami sok az az ok!

— Hiszen ön is látta, a legutóbbi tisztai estélyen mindig együtt táncoltak és azok a pillantások...

És én helyeslőleg bolintok szegény, kábult fejemmel s ha nagyon szorítanak, rámondok, hogy igen igen, nagyon gyanus, s fogalmam sincs, kiről beszélnek! Én nem látam semmit, az estélyen én sohasem szoktam semmit észrevenni.

Hát mért fuvok egy követ velük? De én Istenem csak nem tehetem magamat nevétségessé, hogy ott vagyok mindenütt és nem tudok semmit. Oh én ügyes vagyok ám, úgy eltudom maszkirozni tudatlanságomat, hogy azt hiszik, én tudom a legtöbbet, csak titoktartó vagyok és ennek is meg van a maga jó oldala: sohasem bíznak rám titkot.

S ha este jó későn haza jövök, mert mindig az utolsók közt vagyok, — annyi finiszem már van, hogy előbb el ne menjek, mint a fő szövegetök, mert már annyira hű és önző mégis csak vagyok, hogy inkább szeretek a más bőrére mulatni, — s a férjem kérdezi, hogy mi volt a sok fontos megbeszélési való (mindég ily ezime van az összejövetelnek) nem tudok a sok fontos semmiből semmit!

Nos, ugy-e belátja, hogy igazam van. Pedig nem is mondtam el felét sem a sok soknak, amiért itthon ülök csufolnak. Nem is megyek addig uzsonnára, míg meg nem bírom a kávéét inni — talán azzal majd megjön a többi hiányzó asszonyi tudományom is.

Kis menyecske.

Összinté sajnálatunkra az egész redakción egyetlen egy házassággal nem találkozván, nem vagyunk abban a kellemes helyzetben, hogy valami tapasztalati orvosi tanácsokat szolgálhatnánk.

Mindenesetre javasoljuk, hogy ne igyék kávé, mert az szívdobogást okoz, ez pedig nagyon veszedelmes baj egy kis menyecskénél.

A végső következtetés pedig, amit ennek a tudatlan asszonynak a nagyszerűen egyszerű keserveiből levonhat a mi házard legény-logikánk, az, hogy irigyljük a — férjét.

Törvénykezés.

A félmilliósné terno pöre.

(Tizenkettedik nap.)

— Eredeti tudósítás. —

Temesvár, nov. 13.

Két napi szünet után ma folytatták a lottó-pör végtárgyalását. Elnök közli, hogy Ádám Pál volt fogházfelügyelőt a kiküldött orvos megvizsgálta és úgy találta, hogy az ágyban fekvő beteg, azonban szellemileg jól van s kihallgatható. A törvényszék, Eötvös Károly előterjesztésére Madzsar kir. törvényszéki bírót Ádám Pál kihallgatásával megbízta.

Következett Fried Fáni budapesti varrónő tanukihallgatása, ki eladja, hogy a vasutállomáson látta, mikor Farkas Menyhért 2 uriemberrel pörlekedett. Az egyik fiatal, a másik öregrendű volt. Osztokodás fölött disputáltak. Az egyik fenyegette is Farkast, hogy Bécsben följelenti.

Szimu Mihály tanu fontoskodó arczczal, szinte meghatottan beszéli el, hogy Joannovits fényképésznél hallott beszélgetni Farkas és Hergattról, de hogy mit, azt ő bizony nem tudja.

Elnök bemutatja a Szobovits elmebeli állapotára vonatkozólag tett orvosi jelentést. A jelentés, illetőleg vélemény szerint Szobovits ismeretköre korlátolt, beszámítási képességgel azonban birt mindig és bir jelenleg is.

Püspöky értékpapírvásárlása iránt a Szepey-féle könyveket nem szerezhették be, a Fuchs-féle könyveket azonban két szakértő átvizsgálta, hanem a Püspöky értékpapíraira sehol sem akadtak rá. Eötvös kifogásolja a szakértőknek feltett kérdéseket.

A mai nap legfontosabb eseménye Ádám Pál vallomása volt. Madzsar kir. törvényszéki bíró a tanuvallomásról szóló jegyzőkönyvet betérjeszti, mely szerint Ádám Pál a vizsgálóbíró irodájában a huzásnál szerepelt tokokat megtekintette. Azok között semmiféle különbséget nem észlelt. Akkor nyomban a vizsgálóbíróval a tokok egyformasága felett beszélgetett. Nemsokára az elhalt Bede Gyula kir. ügyész irodájában találkozott a vizsgálóbíróval, ki megjegyezte, hogy vannak már sötét tokok. Az elhalt kir. ügyésznél ebben az ügyben tett jelentést, hanem az meghagyta neki, hogy a tokok felől ne szóljon senkinek.

Eötvös védő Ádám Pált a kir. törvényszék által eskü alatt kihallgattatni kéri. Gedeon László kir. ügyész Eötvös kérelmét még meg is toldja s a vádlottak jelenlétében Ádám Pál lakásán folytatolagos végtárgyalást kíván tartatni. A törvényszék azonban a kérelmeknek helyet nem ad.

A végtárgyalás folytatása nov. 17-én lesz. Nehány tanukihallgatása után a *vád és védbeszédre kerül a sor*. Előreláthatólag Eötvös legalább egy fél napot fog igénybe venni.

A közönség köre.

(E rovat alatt közérdekű fölszólalásoknak díjtalanul adunk tért, de a közlemény alakja és tartalmaért a beküldő felelős.)

A lusta táviró.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

H hó 7-én sürgönyileg feladtam egy Debreczeni címre egy nagyobb pénzösszeget. A címzett a sürgönyt utalványt el nem fogadta; azaz, az ottani postahivatal a pénzt visszaküldte. Mindent elkövettem, hogy a pénzt visszakapjam, de ez máig sem sikerült. Nézetem szerint, bárhol is, de hanyagság forog fenn ez ügyben, mert 7 nap alatt rendes kezelésnél bárhonnét is visszajöhetett volna a pénz; szükségesnek látom az ellenőrző közegek figyelmét ez uton felhívni.

Tisztelettel

U. S.
ügynök.

Irodalom.

«A Hét» utolsó számában Murai Károlynak a «Huszár-szerelm» szerzőjének arczképét közli érdekes intim csevegés kíséretében. Közöl továbbá Murai Károlytól «Mindent idejében» című drámai apróságot, mely műkedvelőknek előadásra igen alkalmas. Orth Jánossal, a nyomavesszett habsburgi herceggel két cikkben foglalkozik. Bodon Józseftől, a rég hallgató kitűnő írótól pompás rajzot közöl. Edvi Illes Károlytól «A

szerelm, mint bünszerző» címmel egy kis jogtudományfejtéget és «Rococco és etiquette»-t címmel egy jól megírt kulturtörténeti esszét mutat be. Legérdekesebbek azonban a lap actualis rovatai, a szellemes apróságok mozaikja. Melegen ajánljuk ezt a distingvált lapot, mely munkatársait a legjobb erőkből toborozza. «A Hét» előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek «A Hét» kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémia palotája Budapesten, küldendők.

Közzgazdaság.

A budapesti gabonátözsderől.

— Nov. 13. —

Buzát ma gyöngén kínáltak, a vételkedv mérsékelt volt és lanyha irányzat mellett 10,000 mm. kelt el.

Készbuza 5 krral olcsóbb.

Határidő üzlet.

Déli tőzsdén:

Buza tavaszra:	8.05—06
Tengeri májusra 1891.:	6.22—24
Zab tavaszra:	7—30
Repce:	13—70

Esti tőzsdén:

Buza tavaszra:	8.02—8.04
Tengeri máj.—jun.-ra 1891.:	6.22—6.24
Zab tavaszra:	7.25—7.27
Káp. repce:	13.65—13.70

Mai hivatalos effektív árak:

frttól frtg

Buza	6 bálnsági	77—81 kg.	—	—
»	uj tiszavideki	77—81 »	7.85	8.15
»	pestvidéki	77—81 »	7.80	8.10
»	uj fehérmegyei	77—81 »	7.85	8.15
»	uj bácskai	77—81 »	7.85	8.15
»	északmagyarors.	77—81 »	7.70	8.—
Bozs	uj	70—72 »	7.20	7.40
Arpa	takarmany	60—62 »	6.70	7.35
»	égetni való	62—64 »	7.20	7.—
»	sörfőzdei	64—66 »	7.30	9.—
Zab		39—41 »	6.95	7.20
Tengeri	» bálnsági	75 »	6.60	6.70
Köles		—	7.25	7.75
Káposztarepce		—	12.—	12.70

A budapesti terménytözsderől.

Terményekben ma valamivel élénkebb volt a forgalom. Szilva emelkedett. Szerb szokványú novemberre 15.50, 100 drbos 15.75, 85 drbos 16.50 frttal kelt. Szlavóniai szilvaiz 25—25.50, szerb tranzito-áru 23.50—24. Városi disznózsir 53½ frttal kelt.

A budapesti értéktözsderől.

A tőzsde magatartása határozottan tartózkodó és a forgalom rendkívül vonatott volt. A vezető értékek csaknem változatlanok maradtak. A közlekedési értékek részben lanyhultak. A helyi piac is élettelen volt s csak néhány malomrészvény iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés. A valuták lanyhultak.

Délutáni zárlat:

Oszt. hitelrészvény	303.50—303.60
4% aranyjár.	102.35—102.20
Rimamurányi	162.75—162.60

Esti zárlat:

Oszt. hitelr.	303.60
4% aranyjár.	102.20

Kőbányai sertés-keresk. csarnok jelentése.

1890. nov. 13.

Az üzlet lanyha.			
Magyar, urasági, öreg, nehéz	41.—	frttól	42.— frtg
» fiatal, »	42.50	»	43.— »
» » közép. »	43.50	»	44.— »
» könnyű »	—	»	— »
» közönséges (szedett) nehéz »	—	»	— »
» » közép »	43.—	»	44.— »
» » könnyű »	42.—	»	44.— »
Szerbiai nehéz »	41.50	»	42.50 »
» közép »	41.50	»	42.50 »
» könnyű »	40.—	»	42.— »

Sertéslétszám: Nov. 11-én volt készlet 109,001 drb, 12-én felhajt. 1198 db, elszállított 3239 drb, maradt készletben 116,960 drb sertés.

Szab. osztr.-magy. államvasúttársaság. (Csavargózós közlekedés N.-Maros és Visegrád között.) A szab.-osztr. magyar államvasúttársaság n.-marosi állomásán menetrendszerinti tartózkodással bíró személyszállító vonatainak csatlakozásában N.-Maros és Visegrád között a Dunán való átkelés közvetítésére a nyár folyamán létesített csavargózós menetek — az előrehaladt évszakra való tekintettel — f. hó 15-vel beszünttetettek, az átkelés azonban la-dikkal és komppal szintén csatlakozásban a vonatokhoz — amíg azt az időjárási viszonyok megengedik — továbbra is fenn fog tartatni.

Visegrádra szóló közvetlen menetjegyek ezentul is kiadatnak.

Szab. osztr.-magy. államvasúttársaság. (Dél-német vasutikötelék.) A bádeni államvasutak «Hausen-Raitbach» állomása f. évi november 15-vel az 1886. évi május 1-től érvényes délnémet vasuti köteléki díjszabás II. rész 9-ik füzetében gyalpju szállítására foglalt 3-ik számú kivételes díjszabásba közvetlen díjtételekkel vétetik föl.

Ezen állomásra a fentjelzett kivételes díjszabásban «Lörrach» állomás számára foglalt díjtételek alkalmaztatnak, s. p. az a) osztályt, illetőleg 100 kg-kint 14 márkafüllérnyi és a b) osztályt illetőleg 13 márkafüllérnyi fölemeléssel.

Táviratok.

A pártklubokból.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Az Ugron-párt mai értekezletén az elkeresztelések ügye fölött vitakozván, többséggel a következő határozatot hozta: «Csáky rendelete, mivel az az 1879. 40-ik t.-cikk ellenére, nem rendőri ügyben, hanem tisztán vallási érdekekben kihágást konstituál: törvénytelen, az alkotmányos renddel ellenkezik és hatalmi tulkapást képez.» Határozati javaslat szerkesztésével Ugron Gábor, Holló Lajos és Györffy bizattak meg. — Ezen ügyet a kör tagjai nyílt kérdésnek tekintik.

A mérsékelt ellenzék mai értekezletén is szóba került az elkeresztelések ügye. Horánszky Nándor cél-szerűnek tartaná, ha a febr. 26-iki miniszteri rendeletre nézve a vita a házban csak a kérvények tárgyalása alkalmával kezdetnek meg. Beöthy Ákos hozzájárul ehhez, de a kérvények tárgyalása alkalmával azt a közjogi aggodalmat is megoldandónak tartja, vajjon a miniszteri rendelet törvényes-e vagy nem. Apponyi Albert is bevárni kívánja a kérvényi bizottság indítványát, melytől a párt további eljárását függővé tegye. A párt ily értelemben határoz. Ezután az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalták Horánszky előadása mellett s úgy ezt, mint a honvédelmi budgetet egy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

A függetlenségi és 48-as párt mai értekezletén a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetését tárgyalta s Irányi Dániel bejelentette, hogy ezuttal is benyújtja határozati javaslatát a vallásszabadság és polgári házasság érdekében. Az elkeresztelések ügyét a párt nyílt kérdésnek hagyja.

Megmérgezett bíró.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) A szerencsétlen tévedésnek áldozatul esett Füzy

Ödön dr. királyi táblai bíró holttestét a rendőrség és a törvényszék képviselőinek jelenlétében ma délelőtt bonczolták fel a törvényszéki orvosi épületben. A bonczolás iránt, mint előre jeleztük, jogászi és orvosi körökben tényleg oly nagy volt az érdeklődés, hogy több, mint 350 orvos és jogász jelent meg a bonczoláson, mely délelőtt 9 órától délután 1 óráig tartott. Az orvosok megállapították, hogy Füzy Ödön dr. halálát nem a bélhurut idézte elő, melyben szenvedett, hanem agyszélhűdés, amit valószínűleg a «tinctura strophanti» befecskendezése okozott. Annak kiderítése végett még vegyszeri vizsgálatot kell tartani, vajjon a «tinctura strophanti» az egész testben felszívódott-e; mert csak ebben az esetben tekinthető a szélhűdés a «tinctura strophanti» által előidézettnek. A törvényszék és a rendőrség képviselői abban a véleményben vannak, hogy csakugyan a «tinctura strophanti» okozta Füzy Ödön dr. halálát és ezért a bűnvádi vizsgálatot folytatni fogják. A további vizsgálat annál érdekesebb lesz, mert a «tinctura strophanti» által történt mérgezésnek eddig nincs nyoma az orvosi irodalomban. A zambesi-i vidéken termő «strophantus hispidus» növény nedvét, melyből a tincturát csinálják, a vadak nyilaik megmérgezésére használják. De az elejtett vadat megeszik s azért semmi bajuk sincs tőle. Csupán a seb helyét hasítják ki, mert az mérges. Tehát nehéz lesz annak kiderítése, vajjon ha a «tinctura strophanti» az emberi testben felszívódik, okozhat-e agyhűdést, illetve halált. Ez a kérdés az orvosi tudományban előreláthatólag nagy vihart fog előidézni. — A boldogtalan embert bírótársainak nagy részvéte mellett ma délután temették el.

Tizenegy éves öngyilkos.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Egy tehetős biztosító hivatalnok 11 éves fia, S. Edvin, ki a gymnázium első osztályába járt, fölakasztotta magát. Ebéd után a fiu azt mondta anyjának, hogy szobájába tér és latin földadatát tanulja. A fiu elővette nyelvtanát és a harmadik deklina-ziót kezdte fenhangon tanulni, de a dolog csak nem akart fejébe menni. Kétségbeesésében egy darab papírt vett elő s ezt írta rá: «Meguntam az életemet» és aztán az ablak keresztezésénél fölakasztotta magát. A szerencsétlen anya nem is sejtette, hogy míg ő himezésével foglalkozott, mi történt a másik szobában. Midőn az atya hazajött, fia után kérdezett. «Szobájában tanul, volt neje válasza, ma igen szorgalmas». Az atya a szobába ment s ott találta egyetlen fiát már egészen megmerevedve.

Szédelgő bankár.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Jung klaus Adalbert stettini bankár, százezer márkáról szóló váltó hamisítása és nagy csalások után Stettinből megszökött.

Caprivi a szocialdemokraták ellen.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: A porosz képviselőház mai ülésén Caprivi birodalmi kancellár nagyhatású beszédet tartott, felszólítva az összes pártokat egy közös erővel folytatandó harcra a szocial-demokrácia leküzdésére.

Nagy tengeri katasztrófa.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Madridba érkezett hírek szerint az elsüllyedt «Serpent» czirkáló hajón 276 ember volt, akik közül csak hárman birtak Camarinas falu mellett partra uszni.

Meggyilkolt plébános.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Popravak Sztanko kresnyeviczai plébánost, mint Zágrábból távirják, szobájában meggyilkolva s égési sebekkel borítva találták. A belovári ügyészség által kért vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkos, ki előbb megfojtotta áldozatát, azzal a szándékkal öntötte le petróleummal a papot s gyújtotta meg rajta a ruhát, hogy azt gondolják, miszerint lámparobbanás folytán kapta a sebeket s halt meg. A tettet a pap gazdasszonya, Turañcz Soka követte el, afölött való boszujában, hogy a pap hirtelen tuladott rajta. A gonosz asszonyt le-tartóztatták.

Az olasz trónörökös eljegyzése.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) A londoni Daily Chronicle tudni véli, hogy Vilmos császár ama levele, melyet Caprivi Umberto királynak vitt, a császár beleegyezését tartalmazta az olasz trónörökösnek Margit herczegnővel, Vilmos császár hugával leendő eljegyzéséhez. Az esküvő egy év múlva lenne s a herczegnő előbb a katolikus vallásra térne át.

Szélhámos kereskedő gyakornok.

Budapest, nov. 13. (A «Szege-di Híradó» eredeti távirata.) Nagyon érdekes eset foglalkoztatja most a rendőrség bünygyi osztályát. Aradon a délmagyarországi kiállítás alkalmával nagy feltűnést keltett egy báró Streliszky Ferencz nevű fiatal ember, aki színész-nőkkel ismeretséget kötve, megfordult a legelegánsabb helyeken, s mindenütt a bárót játszta. Most aztán kisült, hogy a fiatal báró tulajdonképp — Schlesinger Ferencz 16 éves gyakornok, aki a Frommer testvérek pinczegazdászati kellékek czégének kárára követett el sikkasztást s e pénzből játszta az urat. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Az aradi délmagyarországi kiállításra a budapesti Frommer-testvérek czége mintegy ötezer forint értékű pinczegazdászati kelléket küldött, egyuttal a czég képviselője gyanánt Schlesinger Ferenczet, az üzletben alkalmazott gyakornokot küldte le Aradra. — Ott Schlesinger csakhamar br. Stre-

REGÉNY.

ASSZONY NÉLKÜL.

— Eredeti regény. —

Írta: KEMECHEY JENŐ.

28

(Folytatás.)

Átment irodájába.

Segédei épp ekkor szállingóztak be.

Fölvidult arcczal üdvözölte mindnyá-
jukat. Beosztotta a tárgyalni valókat, érte-
kezett néhány megbízójával és sietett maga
is egyik bírósághoz.

Dologban telt el délelőttje, délutánra
is akadt elegendő munkája. Sőt a klubba is el-
kellett mennie, betölteni a pénzügyi bizottság-
nál előadói szerepét.

Nem volt ideje a saját dolgaival fog-
lalkozni s így nem is volt alkalma szemre-
hányásokat tenni magának.

Szerencsés napja volt.

A bizottság okadatolásait egytől-egyig
tetszéssel fogadta s indítványait változtatás
nélkül hagyta. Az ülés végén gratulálva
fogtak vele kezét kollegái s a miniszter
karjába öltve kezét, meginvitálta egy wisth
parthiera.

Még a kártyában is szerencséje volt.
Akárhogy történt a helycsere, ő mindig
nyert.

— Ha így marad tovább, — veté
közbe egyik püspökjelölt játszótársa —
örökre agglegény marad, mert akinek a
kártyában... stb., hisz ismeri a köz-
mondást.

Elannyira nyugodt volt, hogy leg-
kevésbé sem bántotta a találó megjegyzés,
sőt még reflektált is rája:

— Az az, bocsánat, a közmondás ezt
nem, csupán azt állítja, hogy akinek a kár-
tyában nincs szerencséje, annál nagyobb
van stb. ... hiszen tudja a folytatását.

A klub szolgálja egy expressz-levelet
adott át Dénesnek. Zsebre tette s végig
játszotta a parthiet, azután vette elő s ol-
vasta el.

A sürgönylevélben ez foglaltatott:

Kedves barátom! A mai esti 8 órai
vonattal Pestre érkezem; de tovább uta-
zom, hihetileg Merán felé. Kérlek: jöjj ki
s hozz magaddal valamelyik bankháztól
utalványokat egyik nápolyi ház címére.
Pesten csatlakozik hozzám valaki, az Deb-
reczennek vált jegyet, de te válts Prager-
hofnak s azt majd átadod nekem. Ha, ki
hozzám csatlakozik, ismerős volna is előt-
ted, kérlek, titkold el előtte.

Ha teheted, hozz fümei házra szóló
utalványt is és ne ítéld el, hogy vénségemre
bolondultam meg.

Kér barátod
Póányi Pál.

Megköszönte a parthiet és izgatottan
kelt föl helyéből.

Bankházhöz futni már nem volt ideje.
Gyors vágatva hajtatott tehát lakására, ott
ellátta magát pénzzel s újból bérkocsiba
vetette magát.

— Amily gyorsan csak lehet, —
mondá — a központi pályaudvarhoz.

Mig oda kiért, volt ideje gondol-
kozni.

Mi lelte ezt a Palit? Lemond a man-
dátumáról s ezzel életcélja, hivatása, di-
csősége és carrierjéről egy szép asszony
mosolygásáért; most pedig fut külföldre,

még annyi időt se hagyva magának, hogy
dolgoit idefönn végezze; fut egy valakivel,
aki titkolja utazását és emlegeti, hogy vén-
ségére bolondokat tesz. Ki lehet ez az
uti társ? S mi ragadhatta Pált e végzetes
lépésre? Istenem! Ha ez az uti társ egy
asszony? Hogy gyűlölöm, utálom már is.
És nem lehetetlen, hogy ezzel az asszony-
nyal van összetűggsben ez a bolond-
lás. Igen! Ez bolondulás, határozott bo-
londulás Páltól. És nem is lehet más az
oka, csakis az az asszony. Ez rontotta meg.
Szentül meg vagyok győződve, hogy ezzel
aztán alaposan vége van mind annak a
szép reménynek, amelyeket Pál pályájához
kötöttünk. Pedig milyen veszteség a köz-
életre. Nagy tanulság fekszik ebből előttem:
egy embernek, akit a sors azzal a képes-
séggel áldott meg, hogy sokaknak a hasz-
nára válhassék, le kell mondania minden
olyan célról, amelynek középpontja az én
s őrizkedni kell az asszonytól, mely a figyel-
met, vágyat és akaratot önmagunkra irá-
nyítja.

Sietve váltott jegyet Pragerhofnak és
a perronra lépett. A vonat csakhamar meg-
érkezett. Egyik másodosztályu kupéból ha-
laványan, izgatottan Póányi Pál ugrott ki;
átölelte Dénest és szétnézett.

— Nos, nem láttad? Nem jött el?

— Kit, ki? — kérdezé Dénes.

— Kit? Istenem! Hát őt, Olgát!

Dénes egyik kezével barátja keze után
nyult, másikat annak vállára téve s mély,
meghatott hangon beszélt hozzá:

— Te Pál, te beteg vagy. A laz ki-
ült arczodra. Kezed, tested reszket. Jöjj be
hozzám és nyugodd ki magad.

— Nem, nem lehet; de Olga, Olga,
nem jön?

Én nem tudom barátom, ki az a te
Olgád; de azt látom, hogy te most egy
határozottan nagy bolondságot akarsz vég-
hez vinni. Hát nincs már neked nemesebb,
lelkedhez szölvőbb vágyad, mint megszök-
tetni egy férjes asszonyt? Nem tör ki be-
lőled az igaz ösztön, mely tulajdonképeni
hivatásodra figyelmeztessen s munkára ösz-
tönözzön? És nem gondoltad meg, mi lesz
a következménye? Egy igen olvasott lapja
a scandaleuse croniquenak. A férj minden
esetre párbajra hiv becsülete meggyalázásá-
ért s ha ebből élve menekülsz ki: akkor lo-
vagas kötelességed lesz feleségül venni azt
az asszonyt, aki miattat megcsalta a férjét.

(Folytatása következik.)

Időjárás.

Szeged, nov. 13. reggel 7 órakor.

Légnyomás mm. 760 +	Hőmérsék Celsius	Légnyelvé- ség %	Felhőzet 0—10	Szél irány. és erőssége 0—10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
53.8	5.0	100	0	ENy ₂	0	Légnyomás emelkedett, hőmérsék alig változott, sűrű köd.

A meteorológiai m. k. közp. intézet időjárási jelentése

Budapest, nov. 13. (A «Szegedi Hir-
adó» eredeti távirata.)

Budapesten a megelőző nap legnagyobb
hőfoka = +8°, legkisebb = +3° Cels.

Kilátás: Részben felhős, délen in-
kább borult idő várható csekély hőváltozás
mellett.

Felölös szerkesztő: Lipcsey Ádám.

Kiadótulajdonos: Endrényi testvérek.

liszky Ferenczvé változott. A legele-
gánsabb öltözékekben járkált, a kiállí-
táson alkalmazott elárusítónöket elhal-
mozta virágbokrétákkal, szerelmes le-
velekkel, mindenkor br. Streliszky Fe-
renczet írva alá. Az aradi közönség
csak akkor kezdett érdeklődni iránta,
midőn az «Arad és Vidéke» okt. 8-iki
számában egy nyilatkozat jelent meg
báró Streliszky Ferencz névalírással,
melyben a «báró» egy színésznőtől
az ellene elkövetett sértés miatt nyilván-
osan bocsánatot kért. Azóta a színház-
ban is naponkint eljárt, elsőrendű páholyt
váltott s színésznök társaságában nem
egyszer pezsgőzött a Littke-féle pa-
villonban a Frommer-testvérek czége
pénzén. Midőn a kiállítás bezárult, a
báró is visszatért a fővárosba, de az
eladott cikkek árából 1264 forint
hiányzott s erről azt mondta, hogy —
ellopták. A cég egy tagja azután
Aradra utazott s itt megtudta a bár-
róvá változott Schlesinger szélhámos
üzelmeit. A cég ma tette meg följe-
lentését a főkapitányságnál. Karácso-
nyi kapitány nyomban elővezette Schle-
singer, kit vallatóra fogott. A valla-
tás most is tart. Schlesinger Ferencz
még csak 16 éves, Schlesinger Mór
posztókereskedő fia.

Berlinből.

Budapest, nov. 13. (A «Szegedi
Hiradó» eredeti távirata.) Berlinből sür-
gönyzik: K o c h dr. új gyógyeljárásá-
ról az ismertető cikk már holnap meg-
jelenik Berlinben.

Az olasz miniszterelnök beszéde.

Budapest, nov. 13. (A «Szegedi
Hiradó» eredeti távirata.) Palermóból
sürgönyzik: A Crispi miniszterelnök
tisztelésére adott lakomán 200-an vet-
tek részt. A Crispi megválasztása ér-
dekében működő első kerületi válas-
tási bizottság elnöke üdvözlőlvén a mi-
niszterelnököt, annak az óhajnak adott
kifejezést, hogy Palermo választói
Crispi nevével lépjenek az urnához.
Crispi miniszterelnök azt válaszolta,
nem azért jött ide, hogy beszédet
tartson, hanem hogy kezét szorítson
választóival, üdvözlje őket és köszö-
netet mondjon nekik. Ellenfeleim —
mondá a miniszterelnök — arra töre-
kedtek, hogy hamis színben tüntessék
föl jellememet, természetemet, sőt tet-
teimet is. Nem törődtem e gyanu-
sításokkal, mert azt hiszem, hogy
az oly politikusnak, kinek tiszta
a lelkiismerete, a kitűzött célt kell
szem előtt tartania, — s az aka-
dályok dacára, nem törődve sem-
mi gyalázással, egyenesen a cél
felé kell törekednie. Szicília ismer en-
gem; ha netalán nehéz idők sulyosod-
nának Olaszországra, legyenek önök
meggyőződve — a mint én is ezt a
meggyőződést táplálom önök felől, —
hogy hazám és királyom védelmére
kész vagyok feláldozni életemet is.
Crispi a király, az uralkodóház és Szi-
cília életetésével végezte szavait. A
miniszterelnök beszéde hosszantartó,
lelkessült tetszést keltett.

UJ ÉKSZER-ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a b. e. nagyapám, Politzer M. H. ur által alapított és **63 év óta helyben fönálló**

arany-, ezüst- és ékszer-üzletet

átvettem, azt a

Kiss D.-féle ház Kárász-utczai oldalán levő

volt Szekula-féle üzlethelyiségbe

tettem át, s saját cégem alatt fogom tovább vezetni.

A régi üzletben fönmaradt nagy raktárt rendszerezíteni óhajtván, **az árakat tetemesen leszállítottam, ugyannyira, hogy a n. é. közönség nálam a legszebb ékszertárgyakat rendkívül olcsó árak mellett szerezheti meg.**

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Pártos Lajos

ékszerüzlete

Szegeden, Kárász-utca, Kiss D.-féle ház.

523—3—1

 A m. kir. államvasutak Szeged városi menetjegy-irodája, mely eddig Traub B. és társa uraknál volt, mai naptól fogva szintén nálam van.

Faeladási hirdetmény.

A marienfeldi uradalom alulirott igazgatási főnöke részéről közhirrre tétetik, hogy a szerbcsanádi erdőben ez idén 1890—91-ben vágandó **tüzifa ajánlati verseny útján eladatik**, ugymint :

2618 köbméter kemény hasábfa,	
7560 „ puha „	
748 „ kemény dorongfa,	
2148 „ puha „	

Az ajánlati tárgyalás **1890. november 25-én d. e. 10 órakor** fog Szerb-Csanádon az uradalmi irodában megtartatni.

A 20%-os bánatpénzzel ellátandó ajánlatok 1890. évi nov. 25-én délelőtt 10 óráig a szerbcsanádi uradalmi irodába küldendők, illetve átadandók.

A bánatpénz a fa átvételéig kamatok nélkül az uradalomnál marad, s akkor a vételárba beszámíttatik.

A többi feltételek az uradalmi erdésznél megtekinthetők.

Nagy-Komlóson, 1890. nov. 11-én.

Scherban János,

urad. igazgatási főnök.

522—1—1

Endrényi Testvérek

könyvkereskedése **SZEGEDEN,** Klauzál-tér.

AJÁNLJÁK DUS RAKTÁRUKAT

1891-dik évi naptárakból,

ugymint mindennemű

szak-, heti-, napi előjegyzési,

valamint kis és nagy

FALI- és TÁRCZANAPTÁRAKBÓL

a legcsinosabb kötésekben.

Ajánlják továbbá gazdag raktárukat a **magyar és külföldi irodalom termékeiből,**

ugymint :

klasszikus diszművek, szépirodalmi s imakönyvekből

 a legdiszesebb kivitelben.